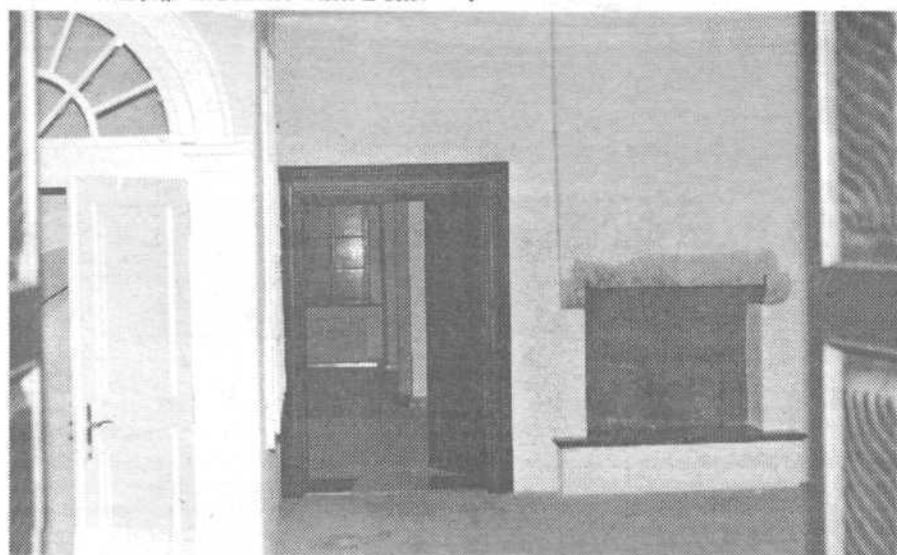

Pograjski grad oživel

V času izida te številke Naše komune bodo v prenovljenem pograjskem gradu že prvi stanovalci. Ustanovitelj – občina Ljubljana Vič-Rudnik in javni zavod, ki ga je občina ustanovila za upravljanje z gradom, sta podpisala pogodbo s skupino umetnikov, akademskimi slikarji Gumilarjem, Sušnikom in ostalimi, ki bodo od sedaj že imajo svoje ateleje v pritličju in prvem nadstropju izjemno lepo preurejenega gradu. Prav ti likovniki so bili pred leti pobudniki za oživetje te graščine in s svojim umetniškim delovanjem ji bodo vsekakor vtisnili nov pečat kulturnega bivanja in delovanja. Za namembnost in najem drugih prostorov pa se že pripravljajo razpis. V teku so resni pogovori z založbo Wieser iz Celovca,

ki naj bi v tem gradu uresničila takoimenovani mednarodni prevajalski projekt, kjer bi teklo prevajalsko delo za male narode, dalje, za prostore se zanima tudi znani slovenski industrijski oblikovalec Oskar Kogoj, s katerim pa razgovori še niso bili opravljeni, poleg njega pa je še nekaj drugih interesentov.

Seveda pa je to šele začetek vrnitve življenja v ta grajski kompleks, kajti, da bo dokončno zaživel, bo potrebno čim prej pristopiti tudi k obnovitvi in usposobitvi ostalih grajskih stavb, kjer naj bi zagotovili prenočitvene zmogljivosti in ostale spremljajoče dejavnosti.

Prostorni in prijazni so prostori v novi graščini.

500 Ekodiskov za naše šolarje

Kraj je Ekodisk? To je nadvse domisljena publikacija v kartonski izvedbi in obliki diska, na kateri so objavljeni nekateri ključni, večinoma številčni podatki o slovenskih vodah, čistilnih napravah, o potrošnji vode v človekovem življenju, praktičnih varčevalnih ukrepih, dnevnih in občasni porabi vode v gospodinjstvih, o trenutnem stanju naših voda in podobno. Skratka na Ekodisku najdemo skoraj 100 številčnih ali opisnih informacij.

To publikacijo je visoko ocenilo Ministrstvo za izobraževanje in jo kot vzgojno informacijo o odnosu vsestransko uporaben učni pripomoček priporočilo osnovnim šolam. Naš sekretariat za družbene dejavnosti je kupil

500 Ekodiskov in jih razposlal vsem osnovnim šolam v občini z namenom, da ga bodo šolarji uporabljali bodisi pri pouku biologije, spoznavanja narave, pri predmetih o varovanju okolja ter pri številnih akcijah, ki se jih učenci lotevajo kot naravovarstveniki.

Prireditev OŠ Bičevje

V petek 4. februarja je osnovna šola Bičevje pripravila v dvorani Slovenske filharmonije prireditev v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Namenjena je bila v zgodnjem popoldanskem času učencem in staršem razredne stopnje, pozno popoldne pa učencem in staršem predmetne stopnje.

V izbranem kulturnem programu so se predstavili pevski zbori te šole in sicer otroški, mladinski in učiteljski ter mladi šolarji s svojo poezijo.

RAZSTAVE

Veljo Toman v Konexu

3. februarja je bila v Konex Clubu otvoritev samostojne razstave akademskega slikarja Veljka Tomana, ki ga mnogi poznajo tudi kot avtorja uspele slikarske šole na Rakitni, kjer slikar sicer živi in dela. O njegovih razstavljenih delih je spregovoril likovni kritik prof. Janez Mesesnel, v kulturnem delu pa je nastopil kantavtor Adi Smolar. Naj še zapišemo, da sta lastnika Konex Cluba Tomo černe in Ernest Starc v okviru te predstavitve pripravila tudi promocijo vin Agroid. Vipava 1894 v klubskih prostorih na Cesti na Brdo 109, na prostoru starih opekarn, kjer imata sicer tudi športna igrišča.

galerija ilirija

Jasna Kozar v Iliriji

V okviru cikla Drugačnost podobe si lahko v februarju v Iliriji galeriji ogledate slike Tanje Špenko, v marcu pa bo razstavljala akademska slikarka

Jasna Kozar Hutheering, ki sodi v mlajšo generacijo slovenskih slikark. Slikarsko specialko je študirala pri prof. Gabrijelu Stupici in pri prof. Jožetu Ciuhi, po diplomski se je izpopolnjevala v Indiji, za svoje slikarsko delo pa je bila nagradjena z eno mednarodno in dvema nacionalnima nagradama.

Franc Zupet-Krištof v Horjulu

V prostorih osnovne šole v Horjulu se je neposredno pred slovenskim kulturnim praznikom spet predstavil domači akademski slikar Krištof Zupet.

To pot je bilo na ogled kar 76 likovnih del, ki jih je čedalje bolj uveljavljeni umetnik ustvaril v zadnjem letu dni, med njimi največ avtoportretov, portretov znanih in manj znanih Slovencev, kot vselej pa je bilo tudi nekaj krajin, tihožitij s cvetjem in detajlov ženskih figur, ki so bili tokrat povečini izrisani kar z ogljem.

Otvoritev razstave, na kateri je ponovno zapel Ljubljanski oktet, na klavirju pa je zaigral tudi mladi telcentirani horjulski pianist Blaž Pucihar, sta se med drugim udeležila tudi slovenski zunanji minister Lojze Peterle in župan mesta Ljubljane Jože Strgar.

B. V.

Fantovski pevski zbor Vasovalec

V Ljubljani na Viču se že nekaj let zbira skupina mladih fantov, ki radi prepevajo. S svojimi nastopi želijo ohraniti pesmi in običaje prejšnjih rodov na Slovenskem. Skupina si je nadela zgovorno ime VASOVALCI. Kot »vasovalci« radi zapojejo pod oknom dekleta in ga tako spravijo v prijetno zadrego. Seveda je zadrega še toliko večja, ker je župnija že skoraj v celoti predel z mestnim obeležjem in običaji vasovanja tu že dolgo ni več v navadi. Naši Vasovalci pa radi zapojejo tudi pri maši, nekajkrat na leto pa pripravijo tudi koncert ljudskih pesmi. Da v ljudeh zraste zanimanje za ljudsko izročilo, kaže tudi vedno večji obisk njihovih nastopov.

Fantovski pevski zbor Vasovalci vodi mladi zborovodja Janez Kotar. Program pesmi, ki jih prepevajo, je zelo obsežen. Poleg podoknic pejo še stare ljudske pesmi, ki so jih naši predniki peli ob raznih priložnostih. Ob poslušanju le-teh se pred nami razgrinja mišljenje in čustvovanje slovenskega človeka, njegova tesna povezanost z naravo, njegova ljubezen do slovenske zemlje in v starih cerkvenih pesmih tudi njegov topel odnos do Boga, Marije in Jezusa. Razveseljivo je, da se mladi pevci zavedajo bogastva teh pesmi. Slovenci smo majhen narod, zato je dobro, da poznamo izredno bogato kulturno zapuščino naših pesnikov.

Če bi radi slišali stare slovenske pesmi tudi vi, povabite Vasovalce. Radi vam jih bodo zapeli.

KULTURNI VEČER NA DOBROVI

Zvestoba narodnim pesmim

Je že tako, da so narodne in ponarodele pesmi še vedno nepogrešljive v repertoarju slehernega podeželskega (ljubiteljskega) pevskega zbora, pa naj bo izkušen ali začetniški. V času, ko ljudskim izročilom dajemo poseben poudarek, pa so narodne pesmi s svojim starozitnim jezikom in jasno spevnostjo seveda še poseben čar.

Na kulturnem večeru na Dobrovi, ki so mu nadeli poetičen naziv »Ta svet je pesmi vreden« smo lahko oni večer (29. 1.) slišali kar enajst narodnih pesmi, če zraven štejemo še tri pesmi, ki jih je zaigrala na citre, zraven pa še zapela citrarka Vida Rotar (»te pesmi je pela že moja mama«).

Mešani pevski zbor Dobrova, ki je predstavljal jedro večera in ki ga vodi mladi zborovodja Borut Dolinar se je tokrat predstavil z narodno »Angeleček varuh moj« (v priredbi samega zborovodja B. Dolinarja), z živahno italijansko narodno »La villanella« (prir. Franc Burkhardt), koroškima narodima »Jes pa moj hvažek« (prir. Miro Kokolj) in »Dekle to mi povej« (prir. Vasilij Mirk), zraven pa še z Grabnerjevo »Po polju sneg se beli«, nagajivo Venturinijevo »Ptičja svatba«, Flajšmanovo »Ti si urce zamudila« (prir. Jože Leskovar) in s pesmijo Olge Budja »Spoznanje« (prir. Miro Kokolj).

Zbor, ki je pred nekaj leti skorajda že razpadel, je doživel svoj vrhunec z nastopom pri naših rojaki v Göteborgu, kjer je menda zapelo kar štirideset pevcev. Vse do leta 1991 se je število pevcev vztrajno krčilo, zdaj pa zboru spet bolje kaže (»poiskali smo nove mlade pevke, število se je spet povečalo«).

Komorni moški zbor Dobrova, ki ga vodi prizadevna Brigita Rovšek je tokrat zapel tri pesmi: narodno »Odpiraj dekle kamrico«, idrijsko ljudsko »Lepa ptica kukavca« in pesem Gustava Ipavca »O mraku«.

S tremi pesmimi – primorsko narodno »Pisemce« (prir. France Marolt), narodno »Fantič sem star šele osemnajst let« (prir. Stanislav Mihelčič) in Vodopivčevo »Na poljani«, se je predstavil tudi moški pevski zbor iz Rovt, ki je to pot zapel kar brez zborovodja (bil je bolan).

Svojevtrsten čar kulturnemu večeru so vsekakor dali tudi mladi plesalci folklorne skupine Dobrova (mentorja Katarina Rojnik in Dušan Jagodič), ki so se zavrteli v ritmu starih gorenjskih plesov.

Večer sta povezovala Andreja Peklaj in Robert Kržič ob veznem tekstu Urške Škof.

B. VRHOVEC

Rožmarin želi zdržati

Oplemenititi kakovost življenja pomeni tudi to, da narediš v prostem času nekaj kar te veseli in bogati. To je delo z mladimi – to je ljubiteljska kultura.

V našem društvu letos praznujemo že 12. leto delovanja. Precej truda in požrtvovalnosti je bilo potrebno od vseh bivših in sedanjih članov, da smo dosegli kakovostno raven.

Na žalost pa se družba ne zanima več za to ljubiteljsko dejavnost. Potisnjeni smo na stranski tir. Pogrešamo nastope, vadimo sami zase, za bližnjo okolico. V letu pred nami bomo imeli precej manj predstav kot prejšnja leta.

Hvaležni pa smo vsem, ki razumejo našo dejavnost in nam pomagajo po svojih močeh.

Pri vajah in izvedbah predstav so nam pomagali:

V prvi vrsti ZKO mesta Ljubljana nato OO SLS Karitas Brezovica, občinska ZKO, Mesarija Lajči, Ljubljanske mlekarne, ZPM Vič, Tovarna Kolinška, DZS in Mladinska knjiga ter seveda krajevna skupnost Vnanje Gorice oziroma njeno sedanje vodstvo.

V upanju, da se bo tudi za ljubiteljsko kulturo vreme razjasnilo in postavilo požrtvovalnost ter delo na raven, ki ji pripada, si želimo predstav, kjer bomo s prikazovanjem naše kulturne dediščine ohranjali slovenski ponos.

MAGDALENA PEZDIR
Predsednica
KUD-a Vnanje Gorice

Nova knjiga Janeza Klemenca

V predavalnici Inštituta za rehabilitacijo invalidov je bila 5. februarja predstavljena nova knjiga člana Zveze paraplegikov Slovenije in znanega Rakitničana Janeza Klemenca z naslovom »Fant, nikoli več ne boš hodil, hodil...«. Knjiga je avtobiografija, ki slikovito opisuje življenje človeka v njegovi zdravi mladosti in nato po poškodbi hrbtnice zaradi nepremišljenega skoka v vodo.

Avtor opisuje zanimive dogodke predvojnega in vojnega časa, nato pa življenje in ustvarjanje po poškodbi. Knjiga je napisana v svari vsem mladim in spodbudno tistim, ki jih je podobna nesreča že doletela.

Berljive knjige Prešernove družbe

Ena najbolj znanih slovenskih založb Prešernova družba je tudi za to leto pripravila in izdala zelo zanimivo in predvsem zelo berljivo zbirko. V njej so poleg že tradicionalnega Prešernovega koledarja za leto 1994, tudi romanizirana povest Ferija Lainščka z naslovom Ki jo je meglja odnesla, povest za mlade Vitana Mala Na ranču veranda. Zelo lepa je knjiga Ivana Sedeja Ljubezen v stotih slikah s prikazom sto slik slovenskih umetnikov na temo ljubezni. Opozoriti velja še na zdravstveni priročnik Tanje Poberaj z naslovom Pot do sreče in zdravlja.

Skupina Betel v Horjulu

Ta brhka dekleta na fotografiji Franca Brusa nastopajo kot skupina Betel iz Murske Sobote. Malo pred lanskim

Božičem so nastopile v horjulski šoli in predstavile krščansko ameriško glasbo. Vodja skupine, v kateri sta tudi dve zdravnici, je mlada glasbena pedagoginja Dalibora Beus-Kuzmič, ki letos prvič poučuje na horjulski šoli glasbeni pouk.

